

REDAKTSIOON:

Tvk m 28.05.2020 nr 6 [RT IV, 02.06.2020, 29 - jõust. 05.06.2020]

TALLINNA

Tallinn

Puu raieks ja hoolduslõikuseks loa andmise tingimused ja kord

Määrus kehtestatakse looduskaitseaduse § 45, kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lg 2 alusel ning kooskõlas muinsuskaitse

1. peatükk

ÜLDSÄTTED

§ 1. Määruse reguleerimisala

(1) Puu raieks ja hoolduslõikuseks loa andmise tingimuste ja korraga (edaspidi *kord*) reguleeritakse Tallinna haldusterritooriumil puu raieks või hoolduslõikuseks loa taotlemist, andmist ning loa andmisel võimalike kõrvaltingimuste seadmist.

(2) Korra eesmärk on tagada puudele soodsad kasvutingimused ja nende kaitse, säilitada mitmekesist looduslikku kooslust ja kujundada linnaruumi.

(3) Korraga ei reguleerita kasvava metsa raiet metsaseaduse tähenduses ja viljapuu raiet.

§ 2. Mõisted

Korras kasutatakse termineid alljärgnevas tähenduses:

1) asendusistutus - raiutud puude asendamine uute puude või põõsastega;

- 2) hoolduslõikus - puu okste lõikamine, mille käigus säilitatakse puu elujõulisus;
- 3) hoolduslõikusluba - luba, mis annab õiguse puu hoolduslõikuseks ning määrab vajadusel selle kõrvaltingimused;
- 4) istutuskeem - istutusala plaan koos ehitiste, olemasoleva haljastuse ning uute istutuste asukohtadega;
- 5) raie - puu likvideerimine;
- 6) raieluba - luba, mis annab õiguse puu raieks ning määrab vajadusel selle kõrvaltingimused;
- 7) rinnasläbimõõt - puu tüve läbimõõt, mõõdetuna 1,3 meetri kõrguselt juurekaelast;
- 8) vesivõsu - uinuvast või lisapungast arenenud väheharunenud võsu;
- 9) väärtusklass - puu seisundit iseloomustav kategooria.

§ 3. Puu raieks ja hoolduslõikuseks loa andmise põhimõtted

(1) Puu raiet ja hoolduslõikust tehakse Tallinnas korra kohaselt antud loa alusel, mille annab Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalamet (edaspidi *amet*).

[RT IV, 02.06.2020, 29 - jõust. 05.06.2020]

(2) Raieks ja hoolduslõikuseks ei ole vaja luba taotleda:

- 1) alla 8 cm rinnasläbimõõduga puule;
- 2) viljapuule;
- 3) tormiheite, -muru või teistel põhjustel osaliselt või täielikult murdunud ning kohest likvideerimist nõudvale puule või okstele;
- 4) kuivanud okste ja vesivõsude kõrvaldamiseks.

(3) Hoolduslõikuseks ei ole vaja luba taotleda Tallinna linna ametiasutuste ja linna asutuse Kadrioru Park poolt avalikel aladel tehtava hoolduslõikuse korral.

(4) Lõike 2 punktis 3 kirjeldatud juhtumil on § 7 lõikes 1 nimetatud isik kohustatud ametile esimesel võimalusel teatama kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis kohest likvideerimist vajava puu asukoha, puude arvu, liigi ja rinnasläbimõõdu ning võimalusel saatma foto. Amet registreerib nimetatud puu likvideerimise ja vajadusel kontrollib asjaolude vastavust tegelikkusele.

(5) Avalikel aladel peab hoolduslõikust tegema vastava kutsetunnistusega arborist.

(6) Puu raieks ja hoolduslõikuseks loa taotlemisel peab taotleja tagama ameti esindajale puule juurdepääsu.

(7) Puu raiumise, lõikuse ning raiese ja okste äraveoga kaasnevad kulud kannab isik, kellele luba on antud.

§ 4. Puu raieloa ja hoolduslõikusloa kõrvaltingimused

(1) Amet võib puu raieks ja hoolduslõikuseks loa andmisel seada kõrvaltingimusi, sh puu asendusistutuse kohustuse kohta. Kõrvaltingimuse täitmisega kaasnevad kulud kannab isik, kellele luba on antud.

(2) Puu asendusistutuse kohustuse rakendamise põhimõtted on sätestatud käesoleva korra 3. peatükis.

§ 5. Tööde keelamine raierahu perioodil

Lindude pesitsemise ajal (aprillist juuli lõpuni) võib amet keelata puu raie või hoolduslõikuse kohtades, kus pesitsevad linnud.

§ 6. Kahjustatud puude asendamine

Kui raieloa taotlemisel on ilmne, et puud on oluliselt kahjustatud, võetakse asendusistutuse kohustuse määramisel aluseks puu väärtusklass enne puu kahjustamist. Kui puu oks, tüve või juuri on osaliselt kahjustatud või puu kasvutingimusi on muudetud, võetakse asendusistutuse kohustuse määramisel aluseks puu dendroloogiline hinnang.

2. peatükk

RAIELOA TAOTLEMINE JA ANDMINE

§ 7. Raieloa taotlemine

(1) Raieluba võib taotleda (edaspidi *raieloa taotleja*):

1) puu kasvukoha kinnistu omanik või omaniku volitatud isik. Tallinna linna omandis oleva maa korral on selleks kinnistu valitseja või valitsema volitatud asutus;

2) kinnistut koormava hoonestusõiguse omanik;

3) erastatava maa korral maa erastamise taotleja ja tagastatava maa korral õigustatud subjektiks tunnistatud isik;

4) maareformi seaduse § 31 lõikes 2 nimetatud maal kasvava puu korral riik. Juhul kui riik ei nõustu taotlust esitama, siis ametiasutus, kes nimetatud maad Tallinna linna heakorra eeskirja järgi hooldab.

(2) Raieloa taotleja esitab ametile kirjaliku taotluse või Tallinna raielubade andmekogu avaliku vaate kaudu elektroonilise taotluse. Taotlus peab sisaldama:

1) taotleja nime, elu- või asukoha aadressi, isikukoodi või registrikoodi, volitatud esindaja andmeid, kontakttelefoni, e-posti aadressi;

2) taotluse esitamise kuupäeva ja taotleja allkirja, elektroonilise taotluse puhul digiallkirja;

3) puu kasvukoha aadressi;

4) elektroonilise taotluse korral puu kasvukoha katastritunnust;

5) märkust selle kohta, kui taotleja soovib viibida puu hindamise juures;

6) puu raie põhjendust.

(3) Raieloa taotlusele lisatakse:

1) ehitusluba ja väljavõte projekti asendiplaanist koos dendroloogilise hinnanguga, kui raieõigust taotletakse ehituse alla jäävale puule;

2) ühistu üldkoosoleku otsus, kui on moodustatud ühistu, kuivanud puu puhul ühistu juhatuse otsus;

3) kaasomanike enamuse kirjalik nõusolek, kui kaasomandi eset ei valitseta ühistu kaudu;

4) puu kasvukoha kinnistu omaniku kirjalik volitus, kui taotluse esitab volitatud isik.

§ 8. Raieloa taotluse menetlemine

(1) Amet:

- 1) registreerib taotluse ja kontrollib taotluses ning lisadokumentides esitatud andmete õigsust;
- 2) vaatab taotluse läbi, kontrollib taotluse põhjendatust, vajadusel tellib dendroloogilise hinnangu;
- 3) küsib puu raie kohta seisukoha loodusobjekti valitsejalt, kui puud soovitakse raiuda kaitstavalt loodusobjektilt;
- 4) küsib puu raie kohta seisukoha Tallinna Kultuuriväärtuste Ametilt, kui puud soovitakse raiuda kinnismälestiselt või muinsuskaitsealalt või nende kaitsevööndist;
- 5) küsib puu raie kohta seisukoha Keskkonnaametilt, kui puud soovitakse raiuda vee või veekogu kallaste kaitsmiseks moodustatud veekaitsevööndist;
- 6) vaatab puu üle ja märgistab raiutava puu looduses spetsiaalse märkimisnoaga;
- 7) määrab vajadusel raieloa kõrvaltingimused, sh asendusistutuse kohustuse.

(2) Kui puude ülevaatusel selgub lisaraie vajadus, on taotlejal õigus esitada taotluse muudatus.

(3) Raieloa taotluse menetlustähtaeg on 30 päeva arvates nõuetekohase taotluse (koos vajalike lisadega) esitamisest.

§ 9. Raieloa menetluse lõpetamine või pikendamine

(1) Taotluses ilmnenud puuduste kõrvaldamiseks annab amet taotlejale aega kümme päeva, selgitades puudusi ning märkides, et tähtpäevaks puuduste kõrvaldamata jätmisel loa menetlus lõppeb.

(2) Kui amet peab vajalikuks tellida dendroloogiline hinnang puu raie vajaduse kohta, pikeneb menetlustähtaeg kuni hinnangu saamiseni.

§ 10. Raieloa andmine

(1) Taotluses nimetatud puude raiega nõustumisel vormistab amet määruse lisas 1 toodud vormil raieloa, mis väljastatakse taotleja soovil kas paber kandjal või elektrooniliselt.

(2) Taotluse osalisel rahuldamisel märgitakse keeldumise põhjendused raieloale.

(3) Raieloa vormistamisel eristatakse raiet põhjuse järgi:

1) ehitusalune raie;

2) sanitaarraie, millega likvideeritakse haigestunud, kuivanud ja kahjustunud puud;

3) hooldusraie, millega parandatakse säilitatavate puude seisundit ja kasvutingimusi;

4) muu raie, mis hõlmab kas liigiliselt või mõnel muul põhjusel kasvukohta sobimatuid puid (ehitisi kahjustavad puud jne).

§ 11. Raieloa kehtivus

Raieluba annab õiguse puu raieks ühe aasta jooksul alates selle andmise kuupäevast. Raieluba kehtib sellest tulenevate kõrvaltingimuste täitmiseni.

§ 12. Raieloa andmisest keeldumine

(1) Raieloa andmisest võib keelduda kui:

1) puu on terve ja elujõuline ning ei ohusta hoonete ja rajatiste struktuure (vundamenti, seinu, katust jne);

2) raiuda soovitakse puud, mis on määratud säilitatavaks detailplaneeringu või ehitusprojektiga;

3) puu on kas riikliku või kohaliku omavalitsuse looduskaitse all, määratud eelnevate hinnangute alusel I või II väärtusklassi, on haruldane liigiliselt või mõõtmelt või on oluline Tallinna rohevõrgustiku seisukohalt;

4) raiuda soovitakse puud, mis on registreeritud kaitsealuste lindude, nahkhiirte, samblike jm elupaiga või kasvukohana;

5) loa taotleja on esitanud andmeid, mis ei vasta tegelikkusele;

6) puu raiumine on vastuolus avaliku huviga;

7) kinnistu või suurema ala, kus puu kasvab, osas on käimas planeerimismenetlus või on esitatud taotlus projekteerimistingimuste määramiseks - kuni planeeringu kehtestamiseni või ehitusloa väljastamiseni;

8) taotluse on esitanud isik, keda ei ole nimetatud § 7 lõikes 1.

(2) Raieloa andmisest keeldumine vormistatakse ameti juhataja käskkirjaga, milles põhjendatakse keeldumist ja mis tehakse isikule teatavaks kättetoimetamisega.

3. peatükk

ASENDUSISTUTUS

§ 13. Asendusistutuse kohustuse rakendamine

(1) Asendusistutuse kohustust rakendatakse ehitusaluse raie raieloa kõrvaltingimusena.

(2) Asendusistutuse kohustust ei rakendata ehitiste ehitamisel, mis antakse linna omandisse või kasutusse. Nimetatud juhtudel korraldab puude istutamise amet.

§ 14. Haljastuse ühik

(1) Asendusistutuse kohustus määratakse raieloyal haljastuse ühikutes, mis arvutatakse järgmise valemiga:
kus:

1) D - raiutava puu rinnaläbimõõt, mitme puu puhul läbimõõtude summa, cm;

2) k_1 - raiutava puuliigi koefitsient;

3) k_2 - raiutava puu seisukorra koefitsient;

4) k_3 - raiepõhjuse koefitsient.

(2) Puuliigi koefitsient - k_1 :

1) haruldast liiki või kaitsealused puud - 5,0;

2) väärtuslikud lehtpuud (kõik tamme liigid, harilik pöök, künnapuu), väärtuslikud okaspuud (kõik männi, lehise liigid) ja leht- ja okaspuude vormid ja teisendid - 2,5;

3) väärtuslikud lehtpuud (kõik hobukastani, pärna ja pähklipuu liigid) ja teised okaspuud - 2,0;

4) enamkasutatavad või dekoratiivsed lehtpuud (saare, remmelga, viirpuu ja vahtra liigid ning toominga võõrliigid, arukask, pooppuu, harilik jalakas, hõbehaab, sanglepp, must pappel ja sellega võrdsustatud liigid, hiina- ja kallaspappel) - 1,0;

5) kiirekasvulised või lühiealised lehtpuud (saarvaher, hall- ja värdlepp, harilik pihlakas, harilik toomingas, harilik haab, raagremmelgas, loogapaju, soo- ja kuldkask, berliini- ja palsamipappel) - 0,5.

(3) Puu seisukorra koefitsient - **k₂** :

1) eriti väärtuslik puu (I väärtusklass) - 5,0;

2) väärtuslik puu (II väärtusklass) - 2,5;

3) oluline puu (III väärtusklass) - 1,0;

4) väheväärtuslik puu (IV väärtusklass) - 0,3;

(4) Raiepõhjuse koefitsient - **k₃** :

1) ehitusalune raie kaitstaval loodusobjektidel, puiesteel ja I astme hooldusintensiivsusega haljasalal - 5,0;

2) ehitusalune raie üldkasutatavas pargis ja haljasalal - 2,5;

3) muud ehitusalused raied - 0,7.

(5) Haljastuse ühikud arvutatakse ümber istutatavate puude või põõsaste arvuks määruse lisas 3 toodud tabeli järgi enne, kui asendusistutuse kohustust täitma hakatakse.

§ 15. Asendusistutuse kohustuse täitmise tähtaeg

(1) Asendusistutuse kohustus tuleb täita enne ehitise kasutusloa taotlemist, kuid mitte hiljem kui 18 kuud raie kuupäevast.

(2) Isik, kellele on antud raieluba, mille kõrvaltingimus on asendusistutuse kohustus (edaspidi *asendusistutuse kohuslane*) on kohustatud ametit kohe teavitama kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis puu raie kohta. Juhul kui isik ei teavita ametit puu raie kohta, loetakse asendusistutuse kohustuse täitmise alguseks raieloa andmise kuupäev.

(3) Ameti juhatajal on õigus taotluse olemasolul pikendada asendusistutuse kohustuse täitmise tähtaega, kui istutust pole võimalik teha seoses pooleliolevate ehitustöödega või muudel mõjuvatel põhjustel. Tähtaja pikendamine vormistatakse ameti juhataja käskkirjaga.

§ 16. Asendusistutuse kohustuse täitmine

(1) Amet määrab asendusistutuse asukoha, istikute liigid ja mõõtmed.

(2) Amet sõlmib asendusistutuse kohuslasega lepingu, milles lepitakse kokku poolte õigused ja kohustused asendusistutuse tegemisel. Lepingu vormi kinnitab ameti juhataja.

(3) Avalikul alal tehakse asendusistutus istutusjoonise või haljastusprojekti alusel ja muudel juhtudel istutusskeemi alusel, mis esitatakse ametile kooskõlastamiseks.

(4) Asendusistutuse tegemisel avalikele aladele tuleb lähtuda puude istutamise korra nõuetest.

(5) Asendusistutus antakse kohe pärast töö valmimist ametile üle üleandmise-vastuvõtmise aktiga. Amet kutsub üleandmise juurde istutuse asukoha linnaosa valitsuse esindaja ning Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalameti esindaja, kui istutustööd tehakse teemaa haljasalal.

[RT IV, 02.06.2020, 29 - jõust. 05.06.2020]

(6) Asendusistutuse üleandmisel kontrollitakse asendusistutuse vastavust nõuetele. Kui istutustöö ei vasta nõuetele, siis on ametil õigus nõuda puuduste kõrvaldamist.

§ 17. Asendusistutuse garantii

(1) Asendusistutuse kohuslane on kohustatud andma asendusistutusele kaheaastase garantii. Kaheaastase garantii algust arvestatakse § 16 lõikes 5 nimetatud akti koostamise kuupäevast. Ametil on õigus vabastada asendusistutuse kohuslane asendusistutuse garantiist või lühendada garantii tähtaega taotluse alusel.

(2) Garantii kestuse ajal peab asendusistutuse kohuslane tagama puule nõuetekohased kasvutingimused ja hoolduse vastavalt puude istutamise korra nõuetele.

(3) Kui istutatud taim garantii kestuse ajal kahjustub või hävib, on ametil õigus nõuda taime asendamist ja hooldamist, v.a kui istutuse tegija tõendab, et taim kahjustus või hävis temast mittesõltuvatel asjaoludel. Taime kahjustumine või hävimine fikseeritakse aktiga.

(4) Garantii tähtaja lõppemisel kontrollib ameti esindaja taime seisundit. Ameti esindaja vormistab akti, milles märgitakse taime seisund ja tuvastatud puudused. Ametil on õigus nõuda puuduste kõrvaldamist.

§ 18. Asendusistutuse koordineerimine

(1) Asendusistutust koordineerib ja peab selle üle arvestust amet. Arvestust peetakse Tallinna raielubade andmekogus.

(2) Linnaosade valitsused edastavad ametile üks kord aastas, hiljemalt 31. jaanuariks, ning täiendavalt vastavalt ameti igakordsele nõudmisele kümne kalendripäeva jooksul teabe:

1) linnaosa territooriumil asendusistutuseks sobilike istutuskohtade kohta;

2) asendusistutuseks vajalike istikute liikide, mõõtmete ja koguste ning eeltööde mahu kohta.

4. peatükk

HOOLDUSLÕIKUSLOA TAOTLEMINE JA ANDMINE

§ 19. Hoolduslõikusloa taotlemine

(1) Hoolduslõikusluba võib taotleda § 7 lõikes 1 nimetatud isik (edaspidi *hoolduslõikusloa taotleja*).

(2) Hoolduslõikusloa taotleja esitab ametile kirjaliku taotluse või Tallinna raielubade andmekogu avaliku vaate kaudu elektroonilise taotluse. Taotlus peab sisaldama § 7 lõike 2 punktides 1-5 toodud andmeid, hoolduslõikuse põhjust, soovivat lõikuse ulatust ja võra kuju pärast lõikust.

(3) Hoolduslõikusloa taotlusele lisatakse:

1) ühistu juhatuse otsus, kui on moodustatud ühistu või kaasomanike enamuse kirjalik nõusolek, kui kaasomandi eset ei valitseta ühistu kaudu;

2) puu kasvukoha kinnistu omaniku kirjalik volitus, kui taotluse esitab volitatud isik.

§ 20. Hoolduslõikusloa taotluse menetlemine

(1) Amet

- 1) registreerib taotluse ja kontrollib taotluses ning lisadokumentides esitatud andmete õigsust;
 - 2) vaatab taotluse läbi ning vajaduse korral teeb taotluses nimetatud puu ülevaatusel.
- (2) Kui puu ülevaatusel selgub lisahoolduslõikuse vajadus, on taotlejal õigus esitada taotluse muudatus.
- (3) Hoolduslõikusloa taotluse menetlustähtaeg on 30 päeva arvates nõuetekohase taotluse koos vajalike lisadega esitamisest.

§ 21. Hoolduslõikusloa menetluse lõpetamine

- (1) Taotluses ilmnenud puuduste kõrvaldamiseks annab amet taotlejale aega kümme päeva selgitades puudusi ning märkides, et tähtpäevaks puuduste kõrvaldamata jätmisel võib amet jätta taotluse läbi vaatamata.
- (2) Taotluse osalisel rahuldamisel märgitakse keeldumise põhjendused hoolduslõikusloale.

§ 22. Hoolduslõikusloa andmine

Taotluses nimetatud puu hoolduslõikusega nõustumisel vormistab amet määruse lisas 2 toodud vormil hoolduslõikusloa, mis väljastatakse taotleja soovil kas paberkandjal või elektrooniliselt.

§ 23. Hoolduslõikusloa kehtivus

Hoolduslõikusluba antakse ühekordseks lõikuseks. Loa kehtivuse tähtaja määrab amet.

§ 24. Hoolduslõikusloa andmisest keeldumine

- (1) Hoolduslõikusloa andmisest võib keelduda, kui:
 - 1) lõikuse tagajärjel väheneks puu elujõulisus ja dekoratiivsus;
 - 2) taotleja soovitud lõikusmeetod ei sobi taotluses nimetatud puu liigile;
 - 3) bioloogiliselt ei ole õige aeg puu hoolduslõikuseks;
 - 4) puu on kas riikliku või kohaliku omavalitsuse looduskaitse all või on oluline Tallinna rohevõrgustiku seisukohalt;

5) loa taotleja on esitanud andmeid, mis ei vasta tegelikkusele;

6) taotluse on esitanud isik, keda ei ole nimetatud § 7 lõikes 1.

(2) Hoolduslõikusloa andmisest keeldumine vormistatakse ameti juhataja käskkirjaga, milles põhjendatakse keeldumist ja mis tehakse isikule teatavaks kättetoimetamisega.

5. peatükk

RAIELOA JA HOOLDUSLÕIKUSLOA MUUTMINE, KEHTIVUSE PEATAMINE JA KEHTETUKS TUNNISTAMINE

§ 25. Loa muutmine, kehtivuse peatamine ja kehtetuks tunnistamine

(1) Ametil on õigus raieluba ja hoolduslõikusluba muuta, see kehtetuks tunnistada või peatada loa kehtivus juhul, kui:

1) taotleja on esitanud andmeid, mis ei vasta tegelikkusele;

2) on rikutud raierahu nõuet;

3) puu kasvukoha kinnistul raiutakse puid, mis ei ole kantud raieloale;

4) ei järgita loa tingimusi;

5) puu kasvukoha kinnistule antud ehitusluba tunnistatakse kehtetuks;

6) taotleja ei ole sõlminud lepingut asendusistutuse kohustuse täitmiseks.

(2) Loa muutmine, selle kehtivuse peatamine või kehtetuks tunnistamine vormistatakse ameti juhataja käskkirjaga, mis tehakse isikule teatavaks kättetoimetamisega.

6. peatükk

JÄRELEVALVE

§ 26. Järelevalve teostajad

(1) Haldusmenetlust käesoleva korra mõistes viib läbi amet.

(2) Järelevalvet eeskirja täitmise üle teostavad Tallinna linna ametiasutused oma pädevuse kohaselt.

§ 27. Haldusmenetlust läbiviiva ametiisiku pädevusala ja kohustused

Haldusmenetlust viiakse läbi keskkonnajärelevalve seaduse kohaselt.

7. peatükk

LÕPPSÄTTED

§ 28. Rakendussätted

(1) Enne määruse jõustumist puu raieks ja hoolduslõikuseks välja antud load kehtivad nende kehtivuse tähtaja lõpuni või kehtetuks tunnistamiseni.

(2) Enne määruse jõustumist määratud asendusistutuse kohustus tuleb täita täies mahus.

(3) Tallinna Linnavalitsusel kehtestada „Puude istutamise kord“, millega reguleeritakse puuistikute kvaliteedi, istutustööde projekteerimise, tegemise ning garantiiagse hoolduse ühtsed nõuded.

§ 29. Määruse kehtetuks tunnistamine

(1) [Käesolevast tekstist välja jäetud]

(2) [Käesolevast tekstist välja jäetud]

§ 30. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 27. mail 2011.

Toomas Vitsut
Tallinna Linnavolikogu esimees